

GREMIÁLNÍ RADA 12.6.2020 2020 /

Zápis z jednání**MISTO KONÁNÍ** IPR Praha, amfiteátr CAMP, velký sál A**DATUM** 12. 6. 2020**PRITOMNI** Viz prezenční listina**POCET STRAN** 6**ZPRACOVAL** Kateřina Hegerová

Úvod a přivítání členů Gremiální rady, představení Gremiální rady veřejnosti

1. bod programu – UNESCO

(IPR, Ing. arch. Jaromír Hainc, Ph.D.)

4 části:

- Monitorovací mise v Praze UNESCO + ICOMOS 2019
- Zpráva z monitorovací mise UNESCO + ICOMOS 2019
- Reakce hl. m. Prahy na Zprávu z monitorovací mise 2019
- Masarykovo nádraží a okolí

Prezentace viz příloha.

1. bod programu – Léčebné a rehabilitační středisko Chvaly, o.p.s.

(MgA. Jan Světlík + UNION ARCH spol. s.r.o.)

Prezentace projektu, jeho historie a funkce.

REAKCE IPR na návrh dostavby areálu LRS Chvaly

Ing.arch. Anna Macháčková, kancelář podpory území, IPR

Záměr nerespektuje vesnický charakter lokality, popírá drobné měřítko okolní zástavby, funguje jako rozlehlý superblok pevnostního charakteru. Navržená kapacita stavby je soustředěna do jedné kompaktní hmoty, která není nijak objemově členěna. Navrhovaný objekt má nepřiměřeně velkou zastavěnou plochu. Zelená plochá střecha není v souladu s definicí možné stavební činnosti v historických jádrech bývalých samostatných obcí. Stavební čára stavby se diagonálně odklání a tento odklon vytváří předzahrádku, další prvek, který je v rozporu s charakterem lokality. Návrh neřeší pěší vazby v území a propojení, obslužná komunikace se nenapojuje na ulici Zábrodí.

Závěr: IPR není proti dostavbě a rozšíření návrhu obecně, ale je třeba, aby návrh čtil urbanistický kontext lokality a musí dodržovat platnou územně plánovací dokumentaci, což v současné době splněno není.

J. Pleskot: GR by neměla posuzovat tyto návrhy a soudit spor mezi IPRem a investorem, popř. architektky, návrh na diskuzi v uzavřené části jednání.

J. Hainc: Upřesnění, proč bylo téma na GR navrženo.

Veřejná diskuze

Zdeněk Maisner - dotaz k prezentaci LRS Chvaly : Dotaz na velké černé obdélníky v Schwarzplanu a na měřítko, další dotaz – vyjadřuje se IPR i k těmto stavbám a plochám infrastruktury, které jsou výrazně větší než je toto zdravotnické zařízení?

Odpověď IPR, A. Macháčková: Co se týká Schwarzplanu, tak ty velké obdélníky jsou průmyslové a skladovací haly v Horních Počernicích. IPR nevydává závazná stanoviska, vydává pouze doporučující vyjádření, neexistuje povinnost nám návrhy na vyjádření dávat, co se týká průmyslových hal, nemáme možnost se k nim vyjádřit, protože se k nám vůbec nedostávají. Pokud by se k nám dostaly, tak bychom se k nim vyjádřili, IPR je instituce, která hodnotí projekty z urbanistického pohledu a pohledu městotvorby, což je nedílná součást každého architektonického návrhu

Prof. M. Anděl – technický dotaz k projektu Chvaly na funkci a vnitřní účel zařízení. Zda to bude nemocnice nebo rehabilitační zařízení nebo zdravotně sociální zařízení pro seniory? S ohledem na současnou epidemii, kdy stavební aspekty různých zdravotnických zařízení jsou dávány často v potaz, dotaz na vnitřní účel zařízení, zda zde budou staří lidé na dlouhou dobu nebo zde budou probíhat rehabilitace po operacích a nemocech na dobu např. 20-30 dnů nebo zde bude část akutní nemocnice s ošetrovací dobou 5-7 dní.

Odpověď MgA. Světlík: Nyní je tam Dům pokojného stáří, asistované bydlení pro seniory na dožití. V bývalém zařízení sirotčince je nyní zdravotnické zařízení – rehabilitační klinika a nemocnice, kterým nestačí kapacita, pronajímá si část objektu s pečovatelskou službou, který také potřebuje navýšit kapacitu, jedná se o lůžka následné péče, ale na každém oddělení je několik lůžek charakteru JIP.

Ivan Hlaváč – zástupce organizace, která areál Chvaly zastřešuje, Sdružení Chvaly, z.s.

Vysvětlení: Když se podařilo změnit územní rozhodnutí a dostalo to statut veřejné vybavenosti, tak se začalo budovat komplexní dílo, které mělo slučovat činnost zdravotnickou, sociální a činnost vzdělávací, to jsou stavby se studentskou kolejí Tyrannus Hall, Evangelikální teologický seminář, Senior house a nemocnice - jedná se o plnohodnotnou nemocnici následné péče soustředěnou na rehabilitaci. Za 25 let, kdy bylo získáno územní rozhodnutí, se ukázalo, že v areálu má nemocnice největší význam a vytížení, má za 25 let své jméno a je o ni ohromný zájem na následnou rehabilitační péči, zaslouží si nejvíce rozšíření, z toho plyne zájem o posílení této služby. Stále platné územní rozhodnutí z r. 1996 umožňuje postavit v areálu obrovskou stavbu, která se ale organizaci nelíbí, a považuje ji za přežitou. Areál je zvyklý na velký pohyb lidí ve všech 3 oblastech – vzdělávání, zdravotnictví, sociální služby a obec je na tento pohyb osob zvyklá.

Vladimír 518: Každý systém, který vzniká, a zde možná jde spíš o systémový spor, by měl umožňovat určitou výjimku a možná že GR je od toho, aby výjimku posoudila.

Anna Vinklárková – dotaz k UNESCO: Kdo konkrétně připravoval odpověď konkrétně na IPR a na památkové péči magistrátu, jestli se na ní podílel Národní památkový ústav a jakým přesně způsobem a jakým přesně podílem, protože to, co zde slyšela, ji opravdu znepokojilo, protože to, co přišlo z UNESCO, zpráva

monitorovací mise, má jasné a konkrétní požadavky. Např. v Pražské památkové rezervaci zrušte systém výškové čtvercové regulace, tento systém je pro ni nedostatečný, pořiďte pro Pražskou památkovou rezervaci regulační plány, její hodnota je tak výjimečná a je potřeba tak dobře ošetřit její budoucí vývoj, že je to potřeba. U projektů transformačních ploch jako je Nákladové nádraží Žižkov je předkládejte UNESCO, pokud mají více než 10 pater, protože mohou mít dopad na světovou hodnotu statku, to se má, co se týká např. železničního mostu, o kterém víme, že se současně projednává několik variant, co s ním dále, tak UNESCO upozorňuje, že je třeba hledět na světové jedinečné hodnoty Prahy a v tomto ohledu to posuzovat. To, co Praha odpovídá UNESCO na tyto konkrétní požadavky, krásně je to vidět na Pankrácké pláni, kde nás UNESCO již poněkolkáté upozorňuje, že si nemůžeme Pentagon vykládat tak, jak chceme, že je jasné vymezen pěti ulicemi, kde bylo stanoveno doporučení, že uvnitř Pentagonu nemá výška přesáhnout 70 m, a v okolí má vycházet ze stávající zástavby, a výškové stavby jsou nepřípustné. Tak na tyto jasné a konkrétní požadavky odpovídá Praha způsobem, jaký jsme zde slyšeli dnes: „My to projednáváme, my to nějak uděláme“. Ale my neslyšíme ty konkrétní požadavky, co se tady bude dít. Zajímá ji, kdo to připravil, a kdo je pod tím podepsán, a jak je možné, že to GR projednává až ex post.

Odpověď IPR, J. Hainc: Gremiální rada je poradní orgán ředitele IPR hl.m. Prahy, tedy slouží jako poradní orgán řediteli, ne k tomu, aby se vyjadřovala k agendě jiné než které je předsedou GR dohromady určen program. A pokud se ptáte na ty body, tak vše, co jste zmiňovala, ta doporučení, upozornění a hrozby, tak všechny tady byly zmíněny a byla na ně zmíněna odpověď. Je v procesu projednání dokument, který podobně jako platný ÚP bude po svém schválení na dalších 20 let ovlivňovat rozhodování v území a o něm se diskutuje způsobem, který máme dán stavebním zákonem, a to je adekvátní odpověď a stejné připomínky, které mělo UNESCO, tak stejné mělo Ministerstvo kultury, což jako pracovníci NPÚ musíte vědět, že to tak je. A pokud se ptáte, kdo na tom pracoval, tak na podkladech pracovalo hodně lidí, to se musíte zeptat kolegů z různých sekcí IPRu a pana Skalického, ředitele odboru Památkové péče.

Odpověď P. Hlaváček: Paní kolegyně se ptala, kdo chystal dopis za Prahu a ten připravoval tým, kde jsem byl i já. Na Kavčích horách je to úplně průhledné, je zde 2x podepřené stanovisko Ministerstvem kultury, ne Prahou samosprávou, které říká, že první etapa Kavčích hor, je ze strany MK kladně vyřízená, my jsme na to reagovali Usnesením Rady, že neprocesujeme změnu druhé etapy ve smyslu výškové stavby, a teď se vedou jednání, zda by se to dalo procesovat bez výškových staveb. Takže přímo zodpovědný jsem já, volený náměstek, samospráva, což je něco úplně jiného než výkon státní správy, a vůbec nevím, co na tom postupu je špatně, a proč to takto formulujete. Můžete mi na to odpovědět?

Anna Vinklárková: Víme, jak ten proces probíhá, investor předloží buď změnu územního plánu nebo úpravu územního plánu s navýšením koeficientu, to zastupitelstvo po povinných kolečcích na výborech odhlasuje nebo neodhlasuje, pak už je to v souladu s legislativou a v souladu s územním plánem, jde o ten vliv, který má v Praze samospráva, zastupitelstvo, a to je ten územní plán.

Odpověď P. Hlaváček: Paní kolegyně, můžete mi odpovědět úplně konkrétně, co v procesu Kavčích hor je ze strany samosprávy špatně nebo nesprávné?

Anna Vinklárková: Navýšení těch koeficientů, které tam proběhlo.

Odpověď P. Hlaváček: Ale v té druhé etapě je usnesení Rady, že tu změnu neprocesujeme, protože potíž byla s těmi výškovými stavbami, a to skutečně neprocesujeme a debatujeme o tom, zda tam nemůže být nízký

dům bez těch věží, to zde říkám všem jako náměstek. Nemanipulujte s veřejností, říkejte to, jak to je. A k té první části, u té já jsem nebyl jako samospráva, k tomu jsou stanoviska MK dvakrát potvrzené.

Anna Vinklárková: Nebyl jste u toho jako samospráva, ale byl jste u toho jako ředitel IPR.

Odpověď P. Hlaváček: Někou krátkou dobu. Je potřeba ty věci říkat správně. Vy v materiálu, který se jmenuje Zprávy památkové péče, kde zcela tendenčně a nesprávně popisujete téma kolem Václavského náměstí. Prostě říkejte pravdu a nepleťte lidi s nějakými koeficienty, druhá etapa Kavčích hor se v tuto chvíli neprocesuje a není pravda, že se k tomu staví samospráva pozitivně.

Anna Vinklárková: Dobře, tak pokud bychom měli říkat pravdu, tak si to můžeme říct na projektu Zahy Hadid na Masarykově nádraží, v monitorovací zprávě mise UNESCO je jasně napsáno, že by se mělo zvážít, zda je vhodný západní výškový akcent vzhledem k tomu náměstí a nově utvářenému veřejnému prostranství a tady jsme slyšeli, že to UNESCO schválilo. Je pravda, že UNESCO mělo mnohem větší výhrady k dalším fázím projektu než k této první, ale rozhodně tam není, že výslovně schválilo výškový akcent. Je potřeba znát ten jazyk, UNESCO se vyjadřuje diplomatickým jazykem, oni neřeknou: Snižte to. Oni řeknou: je třeba důsledně zvážít výškový akcent.

Odpověď P. Hlaváček: Popíšu, jak to vidím já, uvědomuji si a to respektuji, že mohou být různé drobné výkladové rozdíly a nemusí to být primárně lež. Já jsem u té monitorovací mise s kolegy byl, když se řekne UNESCO, tak jsou to nějakí konkrétní reprezentanti v nějakém konkrétním čase a prostoru. Ti si ten projekt prohlédli na papíře, potom i ve skutečnosti, v reálu a zcela jasně se vyjádřili k té druhé fázi, ve které jsme potom my jako samospráva reagovali, a měli tam drobná doporučení k tomu akcentu, nebylo to zcela negativní, diplomatický jazyk je diplomatický jazyk, ale pokud něco doporučuji, podporuji nebo zakazuji, tak jsou to jasné formulace, které si my nemáme vykládat jinak. Byť celé části jsou do angličtiny přeložené české texty dopisu ICOMOSu. Co se týká druhé etapy, máme memorandum o tom, že na to bude architektonická soutěž a bude tam vysoký podíl bydlení, protože jsme reagovali jako dobří správci území a chceme do toho vstupovat a chtěli jsme mít záruku od investora, že s námi bude kooperovat.

Anna Vinklárková: To jsem ráda, že jste o té dohodě s Pentou začal, ta je totiž nádherná. Slibujete architektonickou soutěž, ale není tam v té dohodě napsáno: bude to architektonická soutěž podle pravidel komory, je tam napsáno: budeme se snažit, aby byla architektonická soutěž. Navíc architektonická soutěž na území, kde již bude změna ÚP schválená, to je jako soutěž na fasádu na již hotový dům, my nepotřebujeme architektonickou soutěž, my potřebujeme mezinárodní urbanistickou soutěž podle pravidel komory na nejcennější rozvojové území Prahy, která bude řešit problémy města, a bude chránit a rozvíjet jeho hodnoty. A ne aby IPR od roku 2014 pouze připomínkoval územní studii developera, kterou kreslí pro město i pro developera stejný architekt.

Odpověď P. Hlaváček: Souhlasím s Vámi, jsem členem komory, držím její pravidla a takto to bude.

Anna Vinklárková: Může to být uvedeno v zápisu?

Odpověď P. Hlaváček: Může to být klidně v zápisu.

Neveřejná část

J. Pleskot: Přivítání, návrh debaty na téma funkce GR, informace o rezignaci R. Šváchy a K. Bečkové z GR.

O. Boháč: Dle statutu GR jsem dopisem oslovil FFUK a AV, tedy instituce, které nominovali K. Bečkovou a R. Šváchu do GR, o nové nominace do GR. V průběhu července bychom měli nové nominace obdržet.

Diskuze k textu P. Hlaváčka:

P. Hlaváček: Představení nové verze dokumentu - Vyjádření radního/rady k diskuzi o vztahu Prahy k památkové péči a UNESCO, hovoří o kombinaci arogance a strachu.

J. Pleskot: shrnutí dopisu do 5 kapitol:

1. jádro města, které je zapsané na seznam UNESCO, je třeba chránit a potvrdit
 2. ochranné pásmo, které chrání jádro, je nad míru obrovské a brání intenzivnímu zdravému rozvoji Prahy, je třeba revidovat ochranné území
 3. zabránit rozlévání města do krajiny, protože ochrana okrajů a styku okolní krajiny s městem je další záležitost, která je hodna pozornosti a ochrany
 4. v dopisu chybí – ochrana městské krajiny včetně reliéfu, topografie atd., Praha má krásnou čitelnou městskou krajinu, která je stejně hodnotná jako její jádro a její okolí
 5. město má sloužit jeho obyvatelům a má být dobrým nástrojem pro dobrý život jeho obyvatel, ne turistů atd.
- Kdyby se takto text zpřehlednil, mohly by se dál hledat odpovědi na konkrétní kapitoly bez nutnosti hledat v obsáhlém textu.

Vladimír 518: navrhuje přidat 6. bod: vyjasnění vzájemného vztahu mezi Prahou a UNESCO

P. Hlaváček: Koncept dopisu byl napsán v březnu před první plánovanou GR zrušenou kvůli COVI19 a před dopisem prof. Václava Girsy ministru kultury a primátorovi Prahy. Je možné, aby GR napsala svůj dopis, který bude více reagovat na zprávu UNESCO v konkrétních bodech.

O. Boháč: Cílem by mělo být hledat řešení reálného sporu mezi ochranou, péčí a rozvojem bez použití slova „UNESCO“.

J. Jehlík:-Téma hodnot je důležité - nejvyšší kulturní hodnotou je město samo o sobě, město, ve kterém žijí lidé, tedy obec, vše ostatní jsou věci, které tomu pomáhají. Stejně vysoká hodnota je prosperita města, obytnost města, stejně vysoká hodnota je, že se v něm lidé mohou setkávat.

L. Kolaříková: Nikde se v diskuzi neobjevuje ekonomie města, město staví velké infrastrukturní stavby, kde na to má vzít? Ekonomické výpočty jsou takové, že za 1m stávající se musí postavit 5 dalších metrů, a to nejde bez toho, aby to město nerostlo do výšky, když se nemá rozšiřovat.

J. Pleskot: Další hledisko - v příštích 20 letech se bude projektovat minimum novostaveb, bude se pracovat ve stávajících strukturách, hmotách, stávajících objemech. Na to musí reagovat školy i Ústav památkové péče, je to obrovské téma, která se Prahy bude brzy týkat.

M. Anděl: Závěrem každého posuzování musí být silné a slabé stránky projektu, příležitosti, rizika a šance – to by mělo být součástí všech vážných závěrů.

K otázce projektu Chvaly bylo diskutováno, zda má být vůbec projekt tohoto druhu předmětem jednání GR.

O. Boháč: Citace ze statutu GR: „Činnost Gremiální rady je posuzování koncepcí a záměrů včetně dokumentací zpracovaných IPRem dotýkajících společenských, krajinných, urbanistických a architektonických hodnot města Prahy.“ IPR se často dostává do polohy, kdy je projekt věcně správně obhájen a narazíme na formalitu třeba stávajícího ÚP, který ten projekt často limituje a je schopen ho zničit. Postavení IPR je slabé ze dvou pozic – za prvé IPR zastupuje HMP, ale v podmínkách, kdy každé odborné vyjádření IPR může být v RHMP přehlasováno čistě politickým názorem (viz např.– Masarykovo nádraží), a za druhé stavební úřad může podle stavebního zákona názor IPRu resp. HMP klidně ignorovat. Snažíme se tomu v maximální možné míře předcházet, proto vyjádření IPRu musí být co nejlépe odůvodněna. Pokud jde o exponovanější projekt, potom se IPR potřebuje opřít o GR, je to otázka důvěry, otázka váhy osobností, které se za to staví. Město (IPR) má nejslabší právní váhu v celém procesu, dokonce slabší než spolky. Názor člena GR se dá vyjádřit dvojí cestou – buď v debatě s formulováním společného závěru nebo hlasováním. Ve statutu GR je způsob hlasování dvoutřetinovou většinou a v záznamu může být uvedeno, že s tím někdo byl nekomfortní, a proto se postavil proti tomu. Přikláněl by se k tomu, abychom se v maximální možné míře pokusili dohodnout ke společnému závěru, a třeba k tomu může být 4 -5 individuálních připomínek.

J. Pleskot: Závěr ve věci R. Švácha a K. Bečková:

1. Gremiální rada lituje odchodu R. Šváchy a K. Bečkové i způsobu, jakým proběhl (jednostranným mediálním prohlášením)
2. Gremiální rada děkuje R. Šváchovi a K. Bečkové
3. Gremiální rada vyzývá ředitele IPR, aby ve shodě se statutem GR doplnil GR o adekvátní náhradu

P. Melková: Návrh k bodu R. Švácha + K. Bečková přidat 4. bod: zopakování pro veřejnost roli GR nejen citací ze statusu: poslání a způsob práce Gremiální rady je posuzování koncepcí a záměrů včetně dokumentací zpracovaných IPRem dotýkajících společenských, krajinných, urbanistických a architektonických hodnot města Prahy.

J. Pleskot: Závěr UNESCO:

Závěr: P. Hlaváček navrhuje, Gremiální rada podporuje a RHMP buď schvaluje nebo neschvaluje otevřený dopis adresovaný ICOMOS, na vědomí adresátům dopisu odeslaného ICOMOS (L. Zaorálek, N. Goryczková, Z. Hřib, J. Pospíšil).

J. Pleskot: Závěr Chvaly:

Gremiální rada ve veřejné části prezentaci vyslechla a vzala na vědomí, poté o tom v obecné rovině diskutovala a doznala, že argumentace IPRu sice vychází ze standardního přístupu, ale jde proti dobrému úmyslu projektu.

J. Jehlík: Návrh bodu na příští zasedání GR – jak pomoci interpretovat vyjádření IPR.